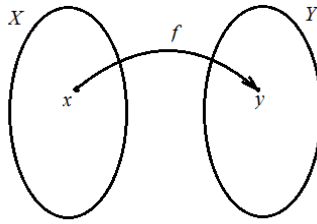

1 Појам функције

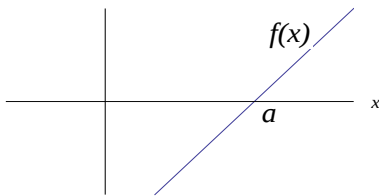
$f : X \rightarrow Y$ где су X и Y непразни скупови (X - домен, Y - кодомен) је **функција** ако $(\forall x \in X)(\exists! y \in Y)f(x) = y$, (за сваки елемент из домена тачно знамо у који се елемент у кодомену слика).

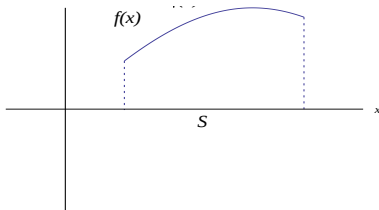
Домен функције f обележавамо D_f .

Скуп тачака G у Декартовом координатном систему са координатама $(x, f(x))$, $x \in D_f$ назива се **график функције** $y = f(x)$ тј. $G = \{(x, f(x)) : x \in D_f\}$.

1. Тачка $a \in D_f$ је **нула функције** ако је $f(a) = 0$.

2. f је **позитивна** на скупу $S \subseteq D_f \Leftrightarrow (\forall x \in S)f(x) > 0$.

3. f је **парна** ако $\Leftrightarrow (\forall x \in D_f)f(-x) = f(x)$

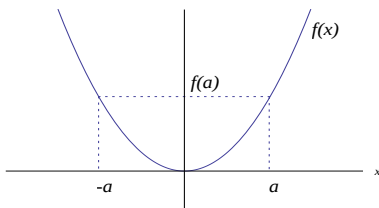

График парне функције је симетричан у односу на Oy осу.

f је **непарна** ако $\Leftrightarrow (\forall x \in D_f)f(-x) = -f(x)$

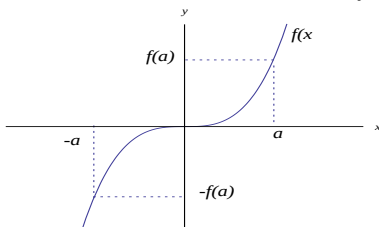
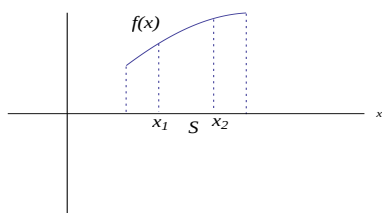

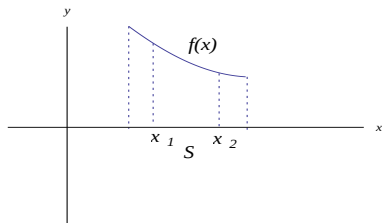
График парне функције је симетричан у односу на координатни почетак O .

Да би функција f била парна или непарна, мора да има симетричан домен у одосу на нулу (ако је дефинисана за неко $a \in \mathbb{R}$ мора бити дефинисана и за $-a$).

4. f **расте** на $S \Leftrightarrow (\forall x_1, x_2 \in S) x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) < f(x_2)$.
 f **не опада** на $S \Leftrightarrow (\forall x_1, x_2 \in S) x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) \leq f(x_2)$.

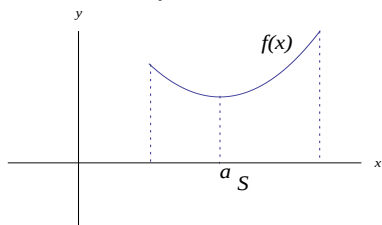

- f **опада** на $S \Leftrightarrow (\forall x_1, x_2 \in S) x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) > f(x_2)$.
 f **не расте** на $S \Leftrightarrow (\forall x_1, x_2 \in S) x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) \geq f(x_2)$.

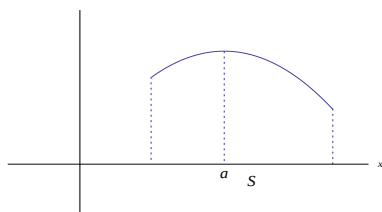

f је **монотона** ако задовољава један од претходна четири случаја.

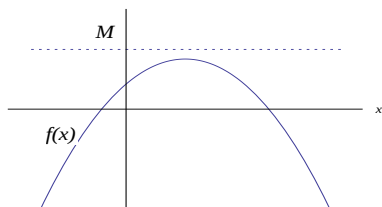
5. Тачка $a \in D_f$ је тачка **минимума** функције f на скупу $S \subseteq D_f \Leftrightarrow (\forall x \in S) f(a) \leq f(x)$

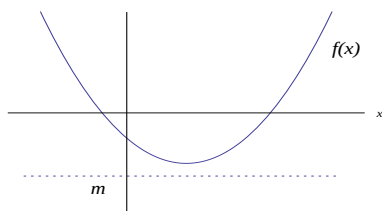
Тачка $a \in D_f$ је тачка **максимума** функције f на скупу $S \subseteq D_f \Leftrightarrow (\forall x \in S) f(a) \geq f(x)$

6. f је **ограничена одозго** $\Leftrightarrow (\exists M \in \mathbb{R})(\forall x \in D_f) f(x) \leq M$

f је **ограничена одоздо** $\Leftrightarrow (\exists m \in \mathbb{R})(\forall x \in D_f) f(x) \geq m$

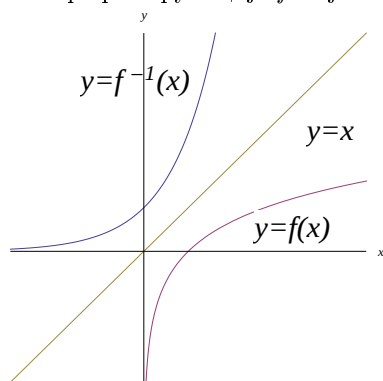

- Функција $f : X \rightarrow Y$ је **"1-1"** $\Leftrightarrow ((\forall x \in D_f) f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2)$.
тј. ако се никоја два различита елемента из X не сликају у исти елемент у скупу Y .
- Функција $f : X \rightarrow Y$ је **"на"** $\Leftrightarrow (\forall y \in Y)(\exists x \in X) f(x) = y$.
тј. ако се скуп X слика на цео скуп Y .
- Функција $f : X \rightarrow Y$ је **бијекција** $\Leftrightarrow f$ је "1-1" и "на".

Ако је функција f бијекција тада постоји функција f^{-1} која је инверзна функција функције f .
Важи да је

- $(\forall x \in X) f^{-1}(f(x)) = x$ и
- $(\forall y \in Y) f(f^{-1}(y)) = y$.

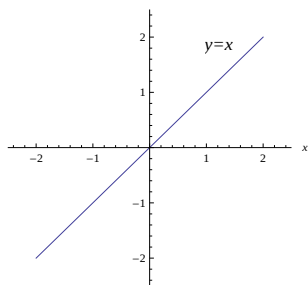
График функције f^{-1} је симетричан графику функције f у односу на праву $y = x$.

2 Степена функција $y = x^n$ $n \in \mathbb{R}$

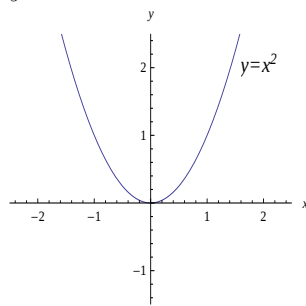
Неки графици степене функције $f(x) = x^n$, $n = 2k - 1$, $k \in \mathbb{N}$ су:

$n = 1$: $y = x : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

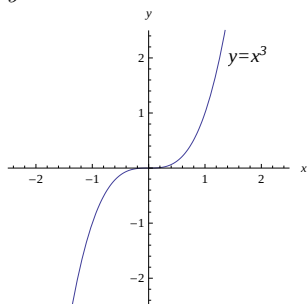

Графици степене функције $f(x) = x^n$, $n = 2k$, $k \in \mathbb{N}$ су:

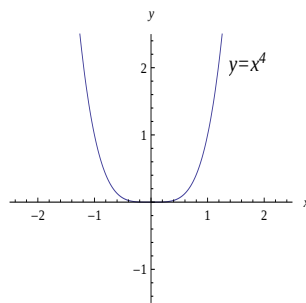
$n = 2$: $y = x^2$

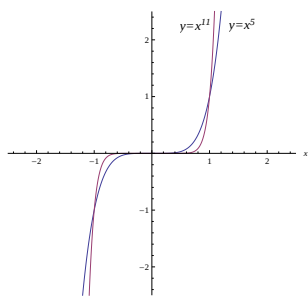
$n = 3$: $y = x^3 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

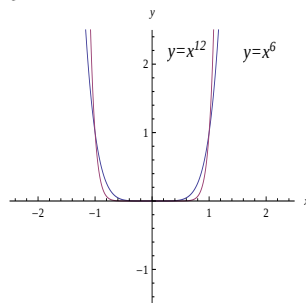
$n = 4$: $y = x^4$

$n = 5$ $y = x^5 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

$n = 6$ $y = x^6$

Својства:

- $D_f = \mathbb{R}$.
- f је непарна.
- $f(x) > 0$ за $x > 0$, $f(x) < 0$ за $x < 0$ и $f(x) = 0$ за $x = 0$.
- f је строго растућа на $\mathbb{R}$.
- $f(x) = x^{2k-1}$ $k \in \mathbb{N}$ је бијекција, па постоји $f^{-1} : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f^{-1}(y) = \sqrt[2k-1]{y}$, $k \in \mathbb{N}$.

Својства:

- $D_f = \mathbb{R}$.
- f је парна.
- $f(x) \geq 0$ за свако $x \in \mathbb{R}$ и $f(x) = 0 \Leftrightarrow x = 0$.
- f је опадајућа на $(-\infty, 0)$ и растућа на $(0, \infty)$.
- f није бијекција јер нпр. $f(1) = f(-1)$ што значи да f није "1-1". Она дакле нема инверзну функцију.
- Ако посматрамо функцију $f : \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$ $f(x) = x^{2k}$, $k \in \mathbb{N}$ она јесте бијекција и њој инверзна функција је $f^{-1} : \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$, $f^{-1}(y) = \sqrt[2k]{y}$.

2.1 Степеновање и кореновање

Нека $a, b \in \mathbb{R}$ и $m, n \in \mathbb{N}$.

1. $a^0 = 1$

2. $a^1 = a$

3. $a^2 = a \cdot a$

4. $a^n = \underbrace{a \cdot a \cdot \dots \cdot a}_n$

5. $a^m a^n = a^{m+n}$

6. $(a^m)^n = a^{mn}$

7. $(ab)^n = a^n b^n$

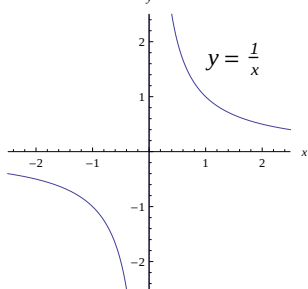
8. $\frac{a^m}{a^n} = a^{m-n}, a \neq 0$

9. $a^{-m} = \frac{1}{a^m}, a \neq 0$

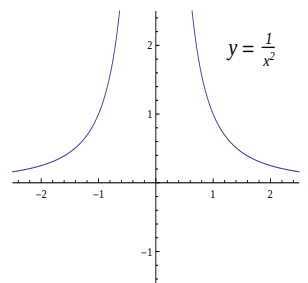
10. $a^{\frac{1}{n}} = \sqrt[n]{a}, a > 0$

Графици степене функције $f(x) = x^n$, (n - негативан цео број недељив са 2) су:

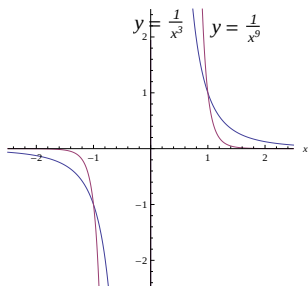
$n = -1$: $y = x^{-1} = \frac{1}{x}$

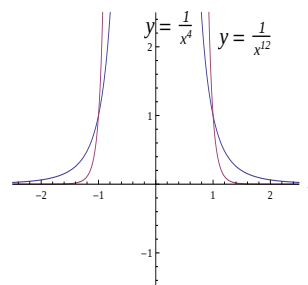
$n = -2$: $y = x^{-2} = \frac{1}{x^2}$

$n = -3$: $y = x^{-3} = \frac{1}{x^3}$

$n = -4$: $y = x^{-4} = \frac{1}{x^4}$

Својства:

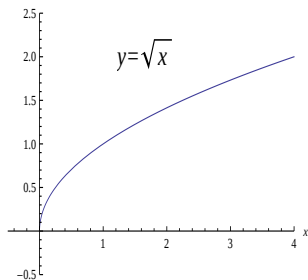
- $D_f = \mathbb{R}$.
- f је непарна.
- $f(x) > 0$ за $x > 0$, $f(x) < 0$ за $x < 0$ и $f(x) \neq 0$ за свако $x \in \mathbb{R}$.
- f је опадајућа на $(-\infty, 0)$ и на $(0, \infty)$.

Својства:

- $D_f = \mathbb{R}$.
- f је парна.
- $f(x) > 0$ за свако $x \in \mathbb{R}$.
- f је растућа на $(-\infty, 0)$ и опадајућа на $(0, \infty)$.

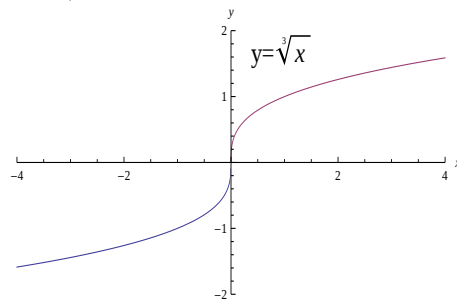
Графици степене функције $f(x) = x^{\frac{1}{2k}} = \sqrt[2k]{x}$, $k \in \mathbb{N}$ (парна корена) су:

$$k = 1: y = \sqrt{x} : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$$

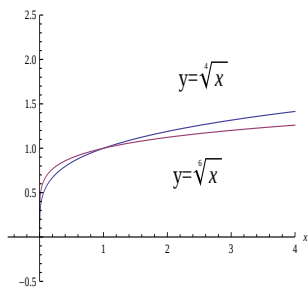

Графици степене функције $f(x) = x^{\frac{1}{2k+1}} = \sqrt[2k+1]{x}$, $k \in \mathbb{N}$ (непарна корена) су:

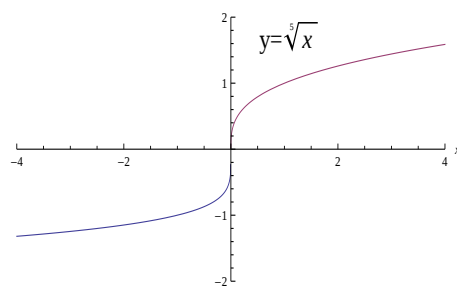
$$k = 1: y = \sqrt[3]{x} : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$$

$$k = 2: y = \sqrt[4]{x} : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$$

$$k = 2: y = \sqrt[5]{x} : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$$

Својства:

- $D_f = [0, +\infty)$.
- f није ни парна ни непарна
- f је ненегативна, тј. $f(x) = \sqrt[2k]{x} \geq 0$ та свако $x \geq 0$.
- f је строго растућа.

Својства:

- $D_f = \mathbb{R}$, тј. функција је дефинисана за све реалне вредности x .
- f је непарна, тј. важи $\sqrt[2k+1]{-x} = -\sqrt[2k+1]{x}$ та свако $x \in \mathbb{R}$.
- $f(x) > 0$ за $x > 0$, $f(x) < 0$ за $x < 0$ и $f(x) = 0$ за $x = 0$.
- f је строго опадајућа на $\mathbb{R}$.

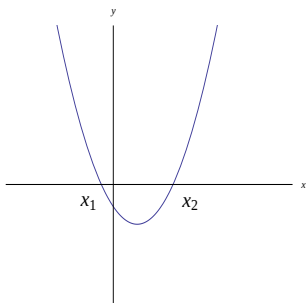
3 Квадратна једначина

Решења квадратне једначине $ax^2 + bx + c = 0$ су $x_{1/2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$. Може се десити да имамо:

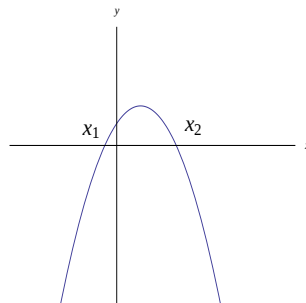
- 2 различита реална решења ($b^2 - 4ac > 0$)
- 1 реално решење ($b^2 - 4ac = 0$)
- 2 кон југовано комплексна решења $x_1 = p + iq$ и $x_2 = p - iq$, $p, q \in \mathbb{R}$ ($b^2 - 4ac < 0$)

У зависности од вредности параметара a и $D = b^2 - 4ac$ (дискриминанта квадратне једначине), график функције $f(x) = ax^2 + bx + c$ је:

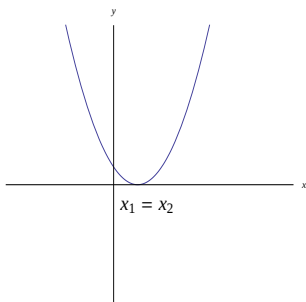
$a > 0$, $D > 0$:

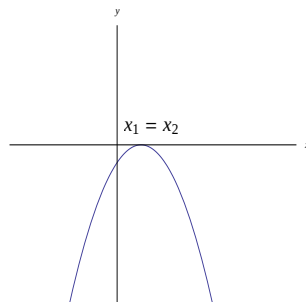
$a < 0$, $D > 0$:

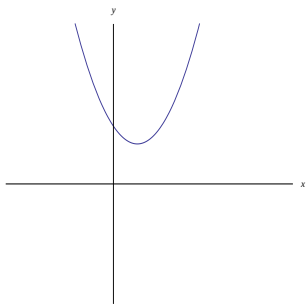
$a > 0$, $D = 0$:

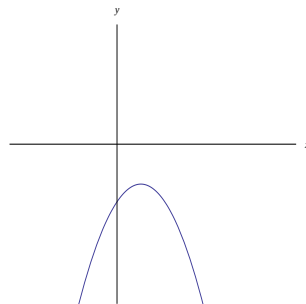
$a < 0$, $D = 0$:

$a > 0$, $D < 0$:

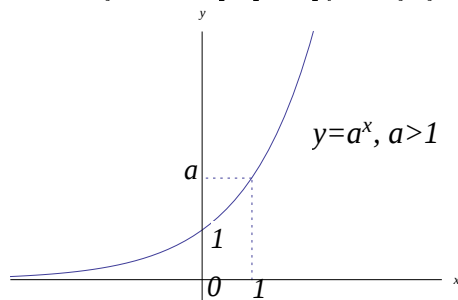
$a < 0$, $D < 0$:

4 Експоненцијална и логаритамска функција

Експоненцијална функција је функција $f(x) = a^x$, $a > 0, a \neq 1$. $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+$

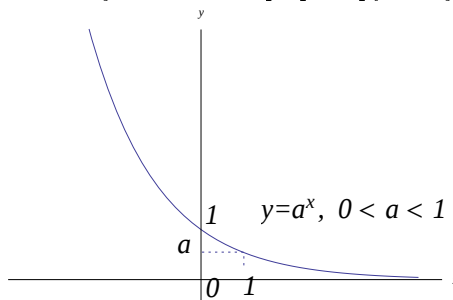
Ако је $a > 1$ график функције је:

Својства:

- $D_f = \mathbb{R}$.
- f позитивна за свако $x \in \mathbb{R}$.
- Нуле функције не постоје.
- f је монотono растућа.

Ако је $0 < a < 1$ график функције је:

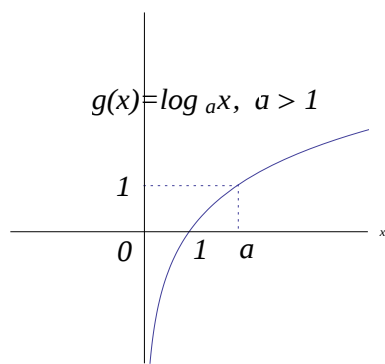

Својства:

- $D_f = \mathbb{R}$.
- f позитивна за свако $x \in \mathbb{R}$.
- Нуле функције не постоје.
- f је монотono опадајућа.

Инверзна функција експоненцијалној функцији је логаритамска функција $g(x) = \log_a x$, $a > 0, a \neq 1, x > 0$. $g: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}$

Ако је $a > 1$ график функције $g(x) = \log_a x$ је:

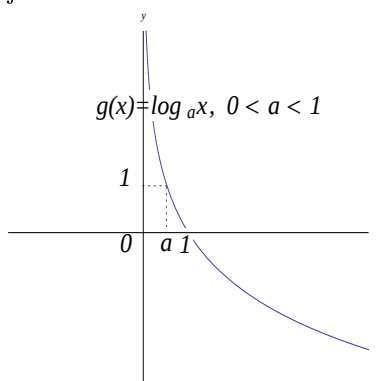
Својства:

- $D_f = (0, +\infty)$.
- f је негативна за $0 < x < 1$, а позитивна за $x > 1$.
- Нула функције је $x = 1$.
- f је монотono растућа.

Формуле:

1. $a^b = c \Leftrightarrow b = \log_a c$ за $a, c > 0, a \neq 1$
2. $\log_a 1 = 0$
 $\log_a a = 1$
3. $\log_a XY = \log_a X + \log_a Y$
 $\log_a \frac{X}{Y} = \log_a X - \log_a Y$

Ако је $0 < a < 1$ график функције $g(x) = \log_a x$ је:

Својства:

- $D_f = (0, +\infty)$.
- f је позитивна за $0 < x < 1$, а негативна за $x > 1$.
- Нула функције је $x = 1$.
- f је монотono опадајућа.

$$4. \log_a X^s = s \log_a X$$

$$\log_{a^s} X = \frac{1}{s} \log_a X$$

$$5. \log_a b = \frac{1}{\log_b a}$$

$$6. \log_a b = \frac{\log_c b}{\log_c a}$$

7. Ако је $a > 1$:

$$f(x) \leq g(x) \Leftrightarrow a^{f(x)} \leq b^{f(x)}$$

$$f(x) \leq g(x) \Leftrightarrow \log_a f(x) \leq \log_a g(x)$$

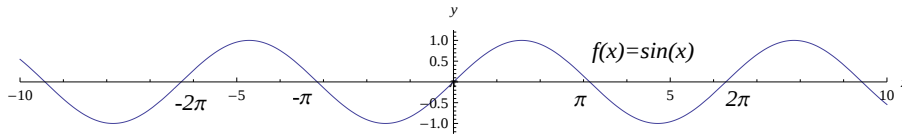
8. Ако је $0 < a < 1$:

$$f(x) \leq g(x) \Leftrightarrow a^{f(x)} \geq b^{f(x)}$$

$$f(x) \leq g(x) \Leftrightarrow \log_a f(x) \geq \log_a g(x)$$

5 Тригонометријске функције

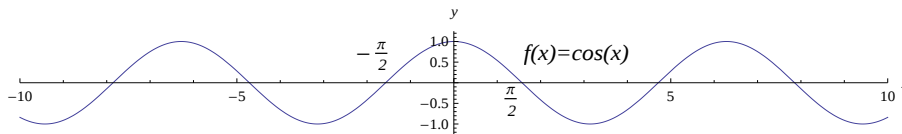
$$f(x) = \sin x : \mathbb{R} \rightarrow [-1, 1]$$

Својства:

- $D_f = \mathbb{R}$.
- $\sin x$ је ограничена, тј. $-1 \leq f(x) \leq 1$
- Функција је непарна и периодична са периодом 2π .
- $f(x) > 0$ за $x \in (2k\pi, \pi + 2k\pi), k \in \mathbb{Z}$, а $f(x) < 0$ за $x \in (-\pi + 2k\pi, 2k\pi), k \in \mathbb{Z}$.
- Нуле функције су у тачкама $x = k\pi, k \in \mathbb{Z}$.
- f је монотонно растућа на интервалима $(-\frac{\pi}{2} + 2k\pi, \frac{\pi}{2} + 2k\pi), k \in \mathbb{Z}$, а монотонно опадајућа је на интервалима $(\frac{\pi}{2} + 2k\pi, \frac{3\pi}{2} + 2k\pi), k \in \mathbb{Z}$.

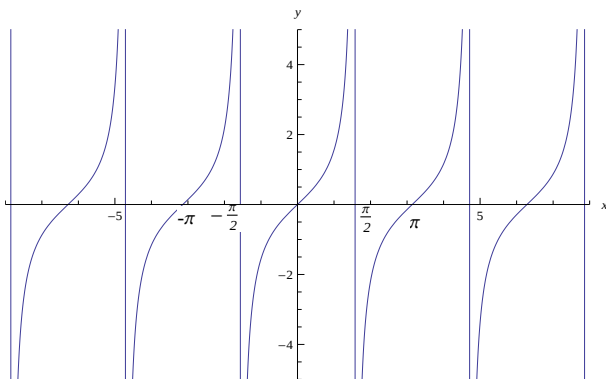
$$f(x) = \cos x : \mathbb{R} \rightarrow [-1, 1]$$

Својства:

- $D_f = \mathbb{R}$.
- $\cos x$ је ограничена, тј. $-1 \leq f(x) \leq 1$
- Функција је парна и периодична са периодом 2π .
- $f(x) > 0$ за $x \in (-\frac{\pi}{2} + 2k\pi, \frac{\pi}{2} + 2k\pi), k \in \mathbb{Z}$, а $f(x) < 0$ за $x \in (\frac{\pi}{2} + 2k\pi, \frac{3\pi}{2} + 2k\pi), k \in \mathbb{Z}$.
- Нуле функције су у тачкама $x = \frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$.
- f је монотонно растућа на интервалима $(-\pi + 2k\pi, 2k\pi), k \in \mathbb{Z}$, а монотонно опадајућа је на интервалима $(2k\pi, \pi + 2k\pi), k \in \mathbb{Z}$.

$$f(x) = \operatorname{tg} x : \left(-\frac{\pi}{2} + k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi\right) \rightarrow \mathbb{R}, k \in \mathbb{Z}$$

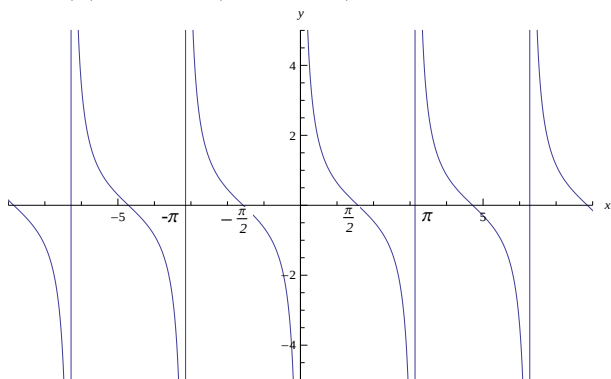

Својства:

- $D_f = \left(-\frac{\pi}{2} + k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi\right)$.

- $\operatorname{tg} x$ је неограничена.
- Функција је непарна и периодична са периодом π .
- $f(x) > 0$ за $x \in (k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi), k \in \mathbb{Z}$, а $f(x) < 0$ за $x \in (-\frac{\pi}{2} + k\pi, k\pi), k \in \mathbb{Z}$.
- Нуле функције су у тачкама $x = k\pi, k \in \mathbb{Z}$.
- $\operatorname{tg} x$ није дефинисана у тачкама $x = \frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$.
- f је монотонно растућа на интервалима $(-\frac{\pi}{2} + k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi), k \in \mathbb{Z}$.

$$f(x) = \operatorname{ctg} x : (k\pi, \pi + k\pi) \rightarrow \mathbb{R}, k \in \mathbb{Z}$$

Својства:

- $D_f = (k\pi, \pi + k\pi), k \in \mathbb{Z}$.
- $\operatorname{ctg} x$ је неограничена.
- Функција је непарна и периодична са периодом π .
- $f(x) > 0$ за $x \in (k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi), k \in \mathbb{Z}$, а $f(x) < 0$ за $x \in (-\frac{\pi}{2} + k\pi, k\pi), k \in \mathbb{Z}$.
- Нуле функције су у тачкама $x = \frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$.
- $\operatorname{ctg} x$ није дефинисана у тачкама $x = k\pi, k \in \mathbb{Z}$.
- f је монотонно опадајућа на интервалима $(k\pi, \pi + k\pi), k \in \mathbb{Z}$.

Формуле:

1. Основне формуле:

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1$$

$$\operatorname{tg} x = \frac{\sin x}{\cos x}$$

$$\operatorname{ctg} x = \frac{\cos x}{\sin x}$$

2. АДИЦИОНЕ ФОРМУЛЕ:

$$\cos(x + y) = \cos x \cos y - \sin x \sin y$$

$$\sin(x + y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$$

$$\operatorname{tg}(x + y) = \frac{\operatorname{tg} x + \operatorname{tg} y}{1 - \operatorname{tg} x \operatorname{tg} y}$$

$$\operatorname{ctg}(x + y) = \frac{\operatorname{ctg} x \operatorname{ctg} y - 1}{\operatorname{ctg} x + \operatorname{ctg} y}$$

3. Растављање збира у производ:

$$\sin x + \sin y = 2 \sin \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}$$

$$\sin x - \sin y = 2 \sin \frac{x-y}{2} \cos \frac{x+y}{2}$$

$$\cos x + \cos y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}$$

$$\cos x - \cos y = -2 \sin \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$$

4. Свођење производа на суму:

$$\sin x \sin y = \frac{1}{2} [\cos(x-y) - \cos(x+y)]$$

$$\sin x \cos y = \frac{1}{2} [\sin(x+y) + \sin(x-y)]$$

$$\cos x \cos y = \frac{1}{2} [\cos(x+y) + \cos(x-y)]$$

5. Формуле двостуког угла:

$$\sin 2x = 2 \sin x \cos x$$

$$\cos(2x) = \cos^2 x - \sin^2 x$$

6. Трансформације квадрата:

$$\sin^2 x = \frac{1}{2} (1 - \cos(2x))$$

$$\cos^2 x = \frac{1}{2} (1 + \cos(2x))$$

7. Изражавање тригонометријских функција преко тангенса половине угла

$$\sin x = \frac{2 \operatorname{tg} \frac{x}{2}}{1 + \operatorname{tg}^2 \frac{x}{2}}$$

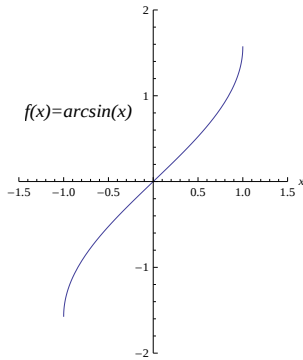
$$\cos x = \frac{1 - \operatorname{tg}^2 \frac{x}{2}}{1 + \operatorname{tg}^2 \frac{x}{2}}$$

6 Инверзне тригонометријске функције

Функција $f_1(x) = \sin x$ нема инверзну функцију, јер није бијекција (на пример, сви бројеви облика $\frac{\pi}{2} + k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$ сликају се овом функцијом у број 1, и поставља се питање како инверзном функцијом да идемо назад). Међутим, посматрајмо рестрикцију функције $\sin x$ на $[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$, тј. функцију:

$$f(x) = \sin x : [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}] \rightarrow [-1, 1]$$

Она јесте бијекција, па постоји њена инверзна: $F(x) = \arcsin x : [-1, 1] \rightarrow [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$

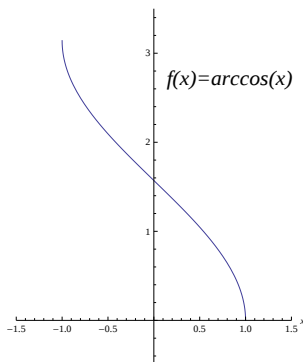
Према својствима узајамно инверзних функција важе једнакости:

$$\arcsin(\sin x) = x \text{ за } x \in [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}] \quad \text{и} \quad \sin(\arcsin y) = y \text{ за } y \in [-1, 1]$$

Својства:

- $D_F = [-1, 1]$.
- $\arcsin x$ је непарна, тј. важи $\arcsin(-x) = -\arcsin x$, $x \in [-1, 1]$.
- $F(x) > 0$ за $x \in (0, 1]$, $F(x) < 0$ за $x \in [-1, 0)$, а нула функције F је $x = 0$.
- F је монотono растућа.

Инверзна функција функције $f(x) = \cos x : [0, \pi] \rightarrow [-1, 1]$ је $F(x) = \arccos x : [-1, 1] \rightarrow [0, \pi]$

Важе једнакости:

$$\arccos(\cos x) = x \text{ за } x \in [0, \pi] \quad \text{и} \quad \cos(\arccos y) = y \text{ за } y \in [-1, 1]$$

Својства:

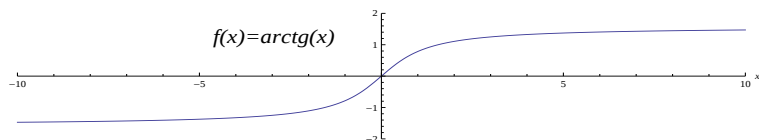
- $D_F = [-1, 1]$.
- $\arccos x$ није ни парна ни непарна, већ важи $\arccos(-x) = \pi - \arccos x$, $x \in [-1, 1]$.
Доказ: Означимо $\arccos x = \alpha$. Тада је $\cos \alpha = x$, $0 \leq \alpha \leq \pi$. Онда је $0 \leq \pi - \alpha \leq \pi$ а по адиционој формули је $\cos(\pi - \alpha) = -\cos \alpha = -x$. Тиме је по дефиницији функције $\arccos x$, $\pi - \alpha = \arccos(-x)$. Тиме је формула доказана.
- $F(x) > 0$ за $x \in [-1, 1)$, а нула функције F је $x = 1$.

- F је монотонно опадајућа.

- Важи да је $\arcsin x + \arccos x = \frac{\pi}{2}$.

Доказ: Означимо $\arcsin x = \alpha$. Тада је $\sin \alpha = x$, $-\frac{\pi}{2} \leq \alpha \leq \frac{\pi}{2}$. Онда је $0 \leq \frac{\pi}{2} - \alpha \leq \pi$ а по адиционој формули је $\cos(\frac{\pi}{2} - \alpha) = \sin \alpha = x$. Тиме је по дефиницији функције $\arccos x$, $\frac{\pi}{2} - \alpha = \arccos(x)$. Тиме је формула доказана.

Инверзна функција функције $f(x) = \operatorname{tg} x : [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}] \rightarrow \mathbb{R}$ је $F(x) = \operatorname{arctg} x : \mathbb{R} \rightarrow [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$

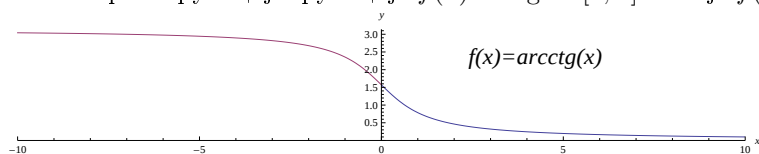
Важе једнакости:

$$\operatorname{arctg}(\operatorname{tg} x) = x \text{ за } x \in [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}] \quad \text{и} \quad \operatorname{tg}(\operatorname{arctg} y) = y \text{ за } y \in \mathbb{R}$$

Својства:

- $D_F = \mathbb{R}$.
- $\operatorname{arctg} x$ је непарна, тј. важи $\operatorname{arctg}(-x) = -\operatorname{arctg} x$, $x \in \mathbb{R}$.
- $F(x) > 0$ за $x > 0$, $F(x) < 0$ за $x < 0$, а нула функције F је $x = 0$.
- F је монотонно растућа.

Инверзна функција функције $f(x) = \operatorname{ctg} x : [0, \pi] \rightarrow \mathbb{R}$ је $F(x) = \operatorname{arcctg} x : \mathbb{R} \rightarrow [0, \pi]$

Важе једнакости:

$$\operatorname{arcctg}(\operatorname{ctg} x) = x \text{ за } x \in [0, \pi] \quad \text{и} \quad \operatorname{ctg}(\operatorname{arcctg} y) = y \text{ за } y \in \mathbb{R}$$

Својства:

- $D_F = \mathbb{R}$.
- $\operatorname{arcctg} x$ није ни парна ни непарна, већ важи $\operatorname{arcctg}(-x) = -\operatorname{arcctg}(x) + \pi$.
- $F(x) > 0$ за свако $x \in \mathbb{R}$ и нема нуле.
- F је монотонно опадајућа.